

Sosiaali- ja terveyslautakunta 25.11.2020 § 110

§ 110

Maskien jakelu vammaisille henkilöille ja omaishoitajille

Valmistelijat / lisätiedot:
Autio Anu
Vepsäläinen Hannele
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Perusturvajohtaja Metso Juha

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää, että

1

vammaispalvelut ja vanhusten palvelut postittaa kaikille sopimusomaishoitajille suu-nenäsuojuksia 10 kpl. Mikäli omaishoitaja tarvitsee enemmän maskeja, eikä pysty niitä muuta kautta hankkimaan, voidaan maskeja toimittaa lisää.

2

Tarvittaessa alle 65-vuotiaat omaishoitajat ja toimintarajoitteiset henkilöt voivat tilata maskeja vammaispalvelujen neuvonnan kautta ja yli 65-vuotiaat omaishoitajat vanhusten palvelujen Nestorin kautta. Mikäli toimintarajoitteisen henkilön ei ole mahdollista saada maskeja muuta kautta, voidaan hänelle postittaa 25 kpl kertakäyttöisiä maskeja tai yksi visiiri.

Käsittely

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Vammaisneuvosto on esittänyt, että kunta toimittaa maskeja ja visiirejä vammaisille ja omaishoidon piirissä oleville suoraan kotiin. Vammaisneuvoston mukaan toimintarajoitteisten tai omaishoitajien on mahdotonta mennä ja jonottaa suojia jakopisteistä.

Kokouksessaan 21.10.2020 sosiaali- ja terveyslautakunta päätti, että lautakunnalle valmistellaan esitys maskien ja visiirien toimittamisesta suoraan kotiin vammaisille ja omaishoidon piirissä oleville henkilöille.

Maskien jakelu Espoossa

Sosiaali- ja terveysministeriö antoi 13.8.2020 suosituksen kasvomaskien saannin turvaamisesta vähävaraisille. Suosituksen mukaan kunnan tulee huolehtia, että maskeja on saatavilla kaikkein haavoittuvimmassa asemassa oleville vähävaraisille ilmaiseksi. Kunnat voivat itse suunnitella jakelutavat ja organisoinnin.

Pääkaupunkiseudun koronakoordinaatioryhmä päätti 13.10.2020, että kasvomaskien käyttöä suositellaan julkisessa liikenteessä, julkisissa tiloissa (kuten kaupoissa ja kauppakeskuksissa) ja tapahtumissa kaikille yli 15-vuotiaille. Lisäksi maskin käyttöä suositellaan toisen asteen oppilaitoksissa, korkeakouluissa ja nuorisotyössä sekä sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstölle potilas- ja asiakastyössä. Koordinaatioryhmän uuden linjauksen mukaan kasvomaskin käyttöä suositellaan myös kaikilla muilla työpaikoilla erityisesti tilanteissa, jossa ihmiset laajemmin tapaavat toisiaan (kuten kokoukset, taukotilat, yhteiset tilat) ja kun turvavälejä, vuorotteluja tiloissa tai muita hygienia- ja turvallisuusjärjestelyjä ei pystytä toteuttamaan, ellei käyttämättömyyteen ole erityistä, esimerkiksi terveydellistä, syytä. Ryhmä suosittelee myös, että vanhemmat käyttävät kasvomaskia oleskellessaan varhaiskasvatuksen tiloissa, esimerkiksi lapsia vietäessä tai haettaessa.

Espoossa ilmaismaskien jakelu aloitettiin 17.8.2020 yhdeksässä eri pisteessä kaupungin omissa tiloissa sekä järjestöjen ylläpitämissä ns. matalan kynnyksen kohtaamispaikoissa. Jakelun peruslähtökohtana on se, että kukin itsensä vähävaraiseksi tunteva henkilö noutaa itse maskit jostakin jakelupisteestä. Tarkempaa tarveharkintaa vähävaraisuudesta tilanteessa ei tehdä. Koska maskijaon kriteerinä on yksilön vähävaraisuus, on jakelussa noudatettu sitä periaatetta, että maskeja ei voida antaa jakelupisteistä jollekin tietylle asiakasryhmälle, kerholle tms.

Espoon kaupunki on sijoittanut maskien jakelupisteitä eri puolille kaupunkia, jotta myös toimintarajoitteisilla henkilöillä on mahdollisuus noutaa niitä. Vammaiset ja toimintarajoitteiset henkilöt sekä omaishoitajat eivät ole yhteneväinen ryhmä, joten ei voida todeta, että lähtökohtaisesti heidän kaikkien olisi mahdotonta saada maskeja noutopisteistä tai kaupoista. Henkilöt, joiden on mahdotonta liikkua kotinsa ulkopuolelle, eivät lähtökohtaisesti maskeja tarvitse, koska ne on tarkoitettu julkisiin tiloihin, ei käytettäväksi kotona.

Maskien toimitus toimintarajoitteisille henkilöille tai omaishoitajille

Ensisijaisesti henkilöt, joilla on toimintarajoite tai jotka toimivat omaishoitajana vammaispalvelujen ja vanhuspalvelujen asiakkaalle, hankkivat suojaimensa itse. Tällä hetkellä suu-nenäsuojaimia on laajasti saatavilla kaupoista ja kioskeista sekä verkkokaupoista, jolloin asiakkaiden on mahdollista saada suojaimia myös muuta kautta kuin jakelupisteistä.

Vammaispalvelut ja vanhusten palvelut postittaa kaikille omaishoitajille 10 kpl kertakäyttöistä suu-nenäsuojusta. Lähetysten liitteenä toimitetaan opas omaishoitajille. Mikäli omaishoitaja tarvitsee enemmän maskeja, eikä

pysty niitä muuta kautta hankkimaan, voidaan maskeja toimittaa lisää. Alle 65-vuotiaat omaishoidon asiakkaat voivat tilata maskeja vammaispalvelujen neuvonnan kautta ja yli 65-vuotiaat vanhusten palvelujen Nestorin kautta.

Mikäli toimintarajoitteisen henkilön ei ole mahdollista saada maskeja muuta kautta, voidaan hänelle postittaa 25 kpl kertakäyttöisiä maskeja tai yksi visiiri.

Suojaimia ei ole tarkoituksenmukaista käyttää omaishoitajan ja omaishoidettavan välisissä kontakteissa, koska he asuvat lähtökohtaisesti samassa kodissa. Suojaimet on tarkoitettu käytettäväksi kodin ulkopuolella, liikuttaessa julkisissa tiloissa, kun turvaväliä ei ole mahdollista käyttää.

Espoon vammaispalvelut on ohjeistanut henkilökohtaisen avun asiakkaita suojarusteiden luovuttamisesta verkkosivuillaan. Henkilökohtaisen avun työnantajille on toimitettu ohjeistus myös sähköpostitse. 22.9.2020 päivitetyn ohjeen mukaan vammaisen henkilön kanssa arvioidaan suojainten tarve ja hänelle kerrotaan niiden toimituksesta. Suojaimet postitetaan ja asiakas saa niiden mukana käyttöohjeet. Asiakkaalle toimitetaan joko kertakäyttöisiä suu-nenäsuojaimia tai kasvovisiiri. Suojakäsineitä ja muoviesiä voidaan toimittaa, mikäli avustettavalle on tullut COVID-19-taudin oireita. Suojaruusteet on tarkoitettu suojaamaan avustajaa työssään asiakkaan kotona eli ne luovutetaan työsuojelullisin perustein.

Osa vammaisista henkilöistä asuu tehostetun palveluasumisen asumisyksiköissä. Näissä yksiköissä henkilökunta joko tarjoaa maskin asiakkaalle liikuttaessa kodin ulkopuolella tai auttaa asiakasta maskin hankinnassa jakelupisteestä. Lisäksi osa vammaisista henkilöistä osallistuu vammaispalvelujen järjestämään päivä- ja työtoimintaan. Asiakkaat saavat työntekijöiltä käyttöönsä maskit, joita he käyttävät matkoilla toimintakeskuksiin sekä toimintakeskuksissa.

Päätöshistoria